

11. Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı

**BRANŞ
DENEME
SINAVI**

▼
Kazanımlara
Uyumlu

▼
Ders içi
Etkinliklere
Uygun

▼
10 Adet
Sarmal Deneme

▼
6 Adet
Genel Deneme

16
Adet

▶ Video Çözümlü

▶ Akıllı Tahta Uyumlu

11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 16 DENEME SINAVI

- KAZANIM TABLOSU -

KONULAR	1. Deneme	2. Deneme	3. Deneme	4. Deneme	5. Deneme	6. Deneme	7. Deneme	8. Deneme	9. Deneme	10. Deneme	11. Deneme	12. Deneme	13. Deneme	14. Deneme	15. Deneme	16. Deneme
EDEBİYAT VE TOPLUM İLİŞKİSİ – EDEBİ AKIMLAR	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
YAZIM – NOKTALAMA	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
CUMHURİYET DÖNEMİ HİKÂYE (1923–1940 ve 1940–1960 Yılları)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
CÜMLENİN ÖGELERİ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ŞİİR (TANZİMAT – SERVETİFÜNUN – SAF ŞİİR – MİLLİ)			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MAKALE – SOHBET – FIKRA				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
CUMHURİYET DÖNEMİ ROMAN (1923–1950 ve 1950–1980 Yılları)					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ROMANDA MODERNİZM – DÜNYA EDEBİYATI						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ANLATIM BOZUKLUĞU							✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
CUMHURİYET DÖNEMİ TİYATRO (1923–1950 ve 1950–1980 Yılları)								✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
TRAJEDİ – KOMEDİ – DRAM									✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ELEŞTİRİ – MÜLAKAT – RÖPORTAJ										✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ÖZDEBİR
YAYINLARI

© Tüm hakları ÖZDEBİR'e aittir.

Sorular veya çözümleri dijital ya da basılı olarak hiçbir şekilde çoğaltılamaz,
yayınlanamaz, kopyalanamaz, sunulamaz ve aktarılamaz.

Adı - Soyadı :
Sınıfı :
Numarası :
Çözüm Süresi :

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1.
DENEME

DİKKAT: Bu bölümde cevaplayacağınız toplam soru sayısı 16'dır.

1. Edebiyat düşünce akımlarının şekillendiği noktalarda farklı kültürel, siyasi, ekonomik, sosyal olaylar ve bu olaylar içerisinde gelişen felsefi, kültürel, sanatsal anlayışlar söz konusudur. Yani edebiyat akımları çeşitli fikir üretimi çerçevesinde gelişir. Tanzimat ile başlayan modern Türk edebiyatı; Osmanlı zamanı olan 1700'li yıllarda başlayan sosyal, siyasi, ekonomik, kültürel dönüşümlerin sonucunda şekillenmiştir. Batı'da romantizm, büyük ölçüde Fransız Devrimi ortamında ve J.J. Rousseau'nun fikirleri ile temellenmiş; realizm, Auguste Comte'un üzerinde durduğu pozitivist felsefe yaklaşımında; sembolizm, Kant'ın idealist, Bergson'un spiritüalist felsefeleri ile Schopenhauer'ın kötümser düşünceleri çevresinde ortaya konulmuş ve gelişmiştir. Bu gerekçeleri de göz önünde bulundurduğumuzda edebiyat akımlarını kavrayabilmek için, doğdukları ortamın siyasi, sosyal ve kültürel dokusunu, felsefesini, Tanrı, doğa ve varlık anlayışlarını bilmek; konuya edebiyat-toplum ilişkisi içinde yaklaşmak gerekir. Edebî çalışmalar; var olduğu toplumun koşullarından, kültüründen, dünya görüşünden, edebî geleneğinden bağımsız ele almak mümkün değildir ve bu tutum bizi doğru sonuçlara götürmez.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Edebî eserlerin, içinden doğduğu toplumun özelliklerini taşıdığı
B) Siyasi, sosyal ve kültürel değişimlerin edebî türlere yansıdığı
C) Batılı sanatçıların edebiyat akımlarının doğmasına öncülük ettiği
D) Edebiyatın toplumun yapısını biçimlendiren özellik gösterdiği
E) Edebiyat geleneklerinin edebî çalışmalar üzerinde etkisi olduğu

2. Türk dünyası edebiyatının önemli roman ve hikâye yazarları arasında Neriman Nerimanov, İsa Hüseyinov () Sabir Ehmedov Azeri edebiyatına () Musa Akyiğit () Muhammed Zahir Bigi Tatar edebiyatına aittir. Kırgız edebiyatındaki bazı sanatçılar ise şunlardır () Cengiz Aytmatov, Ali Tokombaev ve Kasım Tınıstanoğlu ()

Bu parçada parantezle () belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (:) (,) (:) (...)
B) (:) (,) (,) (:) (...)
C) (,) (:) (:) (:) (...)
D) (:) (:) (,) (,) (.)
E) (,) (:) (,) (:) (.)

3. Edebî ürünler; toplumun içerisinde çıkan, toplumdaki beslenen, toplumu yansıtan sanatsal ürünlerdir ve sanatçı da bu toplumun içerisinde çıkmış bir birey olarak eseriyle var olur.

Buna göre,

- I. Edebiyatın toplumsal gerçeklikle arasında güçlü bir ilişki söz konusudur.
II. Toplum, edebiyat için âdeta yaşamının köklerini bulduğu bir kaynaktır.
III. Edebiyatın temel amacı, toplumsal problemlere kalıcı çözümler üretmektir.
IV. Edebî ürünler, ulusal içerikten arıtılmış salt evrensel değerlerle var olmalıdır.
V. Sanatçılar, toplumun içerisinde çıkan bir birey olarak eser ortaya koyar.

cümlelerinden hangileri edebiyat-toplum ilişkisiyle ilgili yanlış bir bilgi içermektedir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

4. XVI. yüzyılın ikinci yarısı doğmuş ve XVII. yüzyılda gelişmiş sanat akımıdır. Konularını genellikle tarihten ve mitolojiden almaktadır. İnsanın ruhsal özelliklerinin ön plana çıkarmak, ağırbaşlı bir sanat anlayışı ortaya koymak ve seçkin insanlardan kahraman seçmek bu akımın en önemli özellikleridir. Genellikle eski Yunan ve Latin edebiyatındaki konuları işleyen bu akımın sanatçıları, akıl ve sağduyuyu ilke olarak benimseyen "sanat için sanat" akımının temsilcileri olmuştur.

Bu parçada sözü edilen akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasisizm
B) Romantizm
C) Realizm
D) Sembolizm
E) Natürizm

5. ----, Avrupa'da 19. yüzyılın ilk yarısında çıkmış; duygu ve hayali ön planda tutan, doğadaki ve toplumdaki karşıtlıkları, çelişkileri yansıtmayı amaçlayan bir edebiyat akımıdır. ---- akımındaki sanatçılar ise tarafsızlık ilkesini benimser, kendi düşüncelerini romana yansıtmadan hareket eden gerçekçi yazarlardır. ---- akımı ise bu akımın şiirdeki karşılığıdır ve edebiyatımızdaki en önemli temsilcisi Tevfik Fikret'tir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi edebî akımlar getirilebilir?

- A) Romantizm – Klasizm – Natürizm
B) Romantizm – Realizm – Parnasizm
C) Klasizm – Romantizm – Realizm
D) Sembolizm – Parnasizm – Realizm
E) Natürizm – Realizm – Klasizm

6. (I) 1938-1943 yılları arasında Ankara Radyosunun müdürlüğünü yapan Vedat Nedim Tör'ün radyo yayıncılığı hakkında söyledikleri, radyonun toplumsal gelişmedeki rolünü gözler önüne sermektedir. (II) Tör "Radyoda Türkçenin en güzel örneklerinin verilmesi, programlarda halka olumlu ve yararlı bilgilerin sunulması, eğitici telkinlerde bulunulması, halkın zevkini ve moralini bozacak yayınlardan kaçınılması, halkın sanat zevkinin yükseltilmesi amacıyla müzik yayınlarında gerek alaturka gerekse Batı müziğinin kaliteli örneklerinin verilmesi gerekir." diyerek radyonun eğitici rolünü ön plana çıkarmaktadır. (III) Bunun yanında II. Dünya Savaşı yıllarında savaşa dair gelişmeler radyodan takip edilmiştir. (IV) İnsanlar radyodan duyduklarına güven duymuş ve bu güveni "Radyo söyledi." diyerek ifade etmişlerdir. (V) Türkiye'de radyo yayıncılığının başlamasıyla radyo programlarında halk müziği örnekleri, bireysel faaliyetler çerçevesi içinde düzensiz bir biçim de yer buldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Tarımsal sulama için ve elektrik enerjisi üretmek amacıyla 1970 yılında inşa edilen ve uzun yıllar boyunca dünyanın en büyük barajı ünvanına sahip Asvan Barajı,

I

II

Mısır'da Nil nehri üzerinde yer alır. Faaliyete geçtiği ilk

III

yıllarda Mısır'ın enerji ihtiyacının yarısını karşılamaktaydı. Bugün artan enerji ihtiyacı ile bu oran yaklaşık %15 civarındadır. Nehrin havzasının genişliği 3 milyon km²lik

IV

alanı kapsar. Barajın inşasıyla Nasır Gölü'nün suları

V

altında kalacak olan dört arkeolojik alan göl etrafında başka bir alana taşınmıştır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Araştırmaları incelenen öğrenciler arasında hiç hak etmediği şekilde yüksek not alanlar göze çarpıyor.
B) Benimle yürümüş, yol almış bir insanın hiçbir sebep yokken yaptıklarından vaz mı geçeceğini düşündün?
C) Onu hayatı boyunca terk edemeyeceğini düşünüyordu ama bu ayrılış ona her şeyin olabileceğini göstermişti.
D) Avukatlık hayatı boyunca her türlü ayrıntıyı kendisi düşündüğü için kimseye güvenemiyor sadece kendisine güvene biliyordu.
E) Gerek öğrencilik gerek meslek hayatı boyunca seyrettiği tüm filmleri not almış, küçük bir kitapçık oluşturmuştu.

9. Sanat eseri, uzun düşünsel ve pratik çabalar sonucunda sanatçının elinde estetik bir üretimin vücut bulmuş hâlidir. Sanat; sanatsal ürün olarak ortaya konur ve bu ürün temel alınarak, ona öncelik verilerek değerlendirme yapılır. Sanat eseri; öncelikle onu oluşturan sanatçının izleri, ardından alımlayıcısının beklentileri, toplumun yapısı ve çağın zihniyeti gibi unsurları yansıtır. Sanatın zanaat etkinliğinden ayrılmasında olduğu gibi sanat eserlerinin de diğer etkinliklerden ayrılan bazı özellikleri vardır, bu konuda kabul görmüş birçok fikir anlayışı kendisine sanat tartışmalarında yer bulmuştur.

Bu parçada virgölün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime gruplarının arasına konur.
B) Cümle içindeki ara sözleri ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna konur.
C) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.
D) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşen özneyi belirtmek için konur.
E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

10. (I) Millî Edebiyat sanatçılarının da eser vermeye devam ettiği Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarında daha çok, gözlemci gerçekçiliğe dayalı hikâyeler yazılmıştır. (II) Bu dönemde bazı sanatçılar hikâyelerinde toplumsal konuları, Cumhuriyet devrimlerini, yeni kurum ve değerleri ele alırken bazıları da bireyin iç dünyasını esas alan hikâyeler yazmıştır. (III) Bu yıllarda Sadri Ertem'in *Bacayı İndir Bacayı Kaldır*, Memduh Şevket Esendal'ın *Otlakçı*, *Pazarlık*, Sait Faik Abasıyanık'ın *Son Kuşlar*, *Lüzumsuz Adam* adlı eserleri tanınmış hikâye örneklerindendir. (IV) Bu dönemin önemli yazarlarından olan Sabahattin Ali, *Kamyon* adlı hikâyesinde genç bir köylünün köyden kente göç edişini gerçekçi bir gözle aktarmıştır. (V) Sabahattin Ali'nin bu eserlerinin yanında *Değirmen*, *Leyla ile Mecnun*, *Eski Resimler* gibi hikâyeleri de vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde Cumhuriyet Dönemi hikâyesi ile ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Orhan Veli, Cumhuriyet Dönemi şairlerindendir. (II) İstanbul'da doğan sanatçı, liseyi Ankara'da bitirdikten sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nde okurken öğrenimini yarıda bıraktı. (III) Edebî kişiliğini belli eden ilk şiirlerini arkadaşları Melih Cevdet ve Oktay Rifat'la Varlık dergisinde yayımlamaya başladı. (IV) Şiirleri büyük bir ilgiyle karşılanan Orhan Veli'nin öncüsü olduğu Garip akımı "Birinci Yeni" olarak anılmaya başlandı. (V) Orhan Veli'nin içinde bulunduğu Garip şairleri, kendilerine yöneltilen eleştirilere karşı nasıl bir şiir anlayışını savunduklarını ortaya koymak için Garip adlı kitaplarına "Garip Bildirisi" olarak tanınacak ön sözü eklemişlerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Fenerin ışığı yolun üstüne bir daha düştü; Suat uzaklaşmış bile; tek balığını sallıyor elinde. İstasyona yedi dakikada, evine on dakikada varır. Döndüm. Denize inen yolun başında ışığın sandalı aydınlatmasını bekliyorum. Sandal çırpıntılı ışığın içindeyken atıyorum balığı. Küt, kof, katılmış katılığın sesi geliyor. Eve gitmek uzun sürer. En azından on beş dakika; üşeniyorum. Usanç geldi bu yoldan. Babam kızmış, kapının sürgüsünü gene sürdürmüştür anneme. Otele gitsem. Ömrümde giremedim, gıcırtilı, esnedi esneyecek gibi duran kapısından içeri. Yıllardır da geçirim önünden. Ne zaman gelecektim sanki. Yatağımı, evimi severdim şimdiye kadar; oda demeli, oda demek daha doğru olur. Odamı, yalnız odamı severdim. Ondan da soğuttular sanki beni. Garip olacak, kılığım da pek uygunsuz, aldırma. Kapı sürgülü olsa bile bodrum penceresinden girerdim. O da olurdu. Otel, oteli denemeli. Yeni bir oda görürüm, sırası gelmişken... Param var. Nüfus cüzdanım yanımda değil. O gerekli sanırım. Adama, Sarıkumluyum da diyemem, evine gitseydin der, inanmaz da kapının sürgülenmesi hikâyesine, kuşkulanır, inansa bile bir türlü, otelin önünden geçmem bir daha.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bireyin iç dünyasını esas alan bir eserden alınmıştır.
B) Yerel ağız özellikleri tercih edilmiştir.
C) İç konuşma ve bilinç akışı tekniği kullanılmıştır.
D) Olay birinci kişi ağızından aktarılmaktadır.
E) Temel olarak bireyin yalnızlığı söz konusudur.

13. Ara sıra duyulan “Buğday, veresiye defteri, şinik, sekiz metre kara dimi...” gibi sözlerden, İzmir’e giden manifaturacının, oğluna, dükkân idaresi ve köylülerle veresiye muamelesinin şekli hakkında son talimatı verdiği anlaşılıyordu. İkide birde sabırsızlıkla arkasına dönüp bakan şoföre şöyle bir başını çevirip “Dur azıcık... patlamadın a!..” diyor; sonra gözlerini müşterilerde de gezdirerek sözünün yalnız şoföre değil, başka sabırsızlananlar varsa onlara da dokunur olduğunu anlatmak istiyordu. Bu sırada, sırtında eski bir heybe ile çok genç bir köylü otomobile yaklaştı; tereddüt eder gibi bir müddet şoföre baktıktan sonra “İzmir’e mi?” diye sordu. “Oraya!..” “Beni de alır mısınız?” “Yer yok!..” Delikanlı hemen arkasını döndü, uzaklaşmaya başladı. Fakat şoförün penceresine dayanarak ona birtakım şeyler havale eden esmer, uzun boylu, sıırım gibi incemiş boyun bağlı birisi arkasından bağırdı: “Gel buraya! Hey... Delikanlı!..”

Bu parçadan hareketle yazarın benimsediği sanat anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Diyaloglara sıkça yer vermektedir.
- B) Açık sade, anlaşılır bir dil kullanmaktadır.
- C) Duygu ve hayali her şeyin üstünde tutmaktadır.
- D) Karakter olarak sıradan insanları seçmektedir.
- E) Olayları gerçekçi bir bakışla aktarmaktadır.

14. Konya’da doğan sanatçı; Konya Lisesinden mezun olduktan sonra kısa süreli tıp, hukuk ve edebiyat eğitimleri aldı. Tezgâhtarlık, muallim muavinliği gibi işlerde çalıştı. Çeşitli gazetelerde yazarlık ve yöneticilik yapan sanatçı, yayıncılık yaptı ve devlet tiyatrolarında çeşitli görevlerde bulundu. Bağımsız bir sanat anlayışına sahip olan yazar; hikâye, roman ve tiyatro türlerinde eserler verdi. Eserlerinde tarihî, siyasi olayları; toplumsal çatışmaları ve bireyin iç dünyasını ele aldı. Kahramanlarını günlük yaşamdan seçti. Edebî bir eserin “kültür Türkçesi” olarak isimlendirdiği yüksek bir dille yazılması gerektiğini savundu. Eserlerinde şiirsel, sıcak, duygulu bir üslup kullandı. *Oğlumuz, Yarın Diye Bir Şey Yoktur, İki Uyku Arasında* eserleri sanatçının kaleme aldığı hikâyeleridir.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Ali
- B) Tarık Buğra
- C) Samim Kocagöz
- D) Orhan Kemal
- E) Talip Apaydın

15. Bu akımın temel hedefi, söz konusu sınıfsal çatışmayı ve bu çatışmanın toplumda yol açtığı etkileri ve sorunları aktarmanın yanında bu sorunlara çözüm yolunu da göstermektir. Bu açıdan akım, edebiyata eğitici bir işlev yüklemektedir. Rus edebiyatında Maksim Gorki, Mihail Şolohov; Amerikan edebiyatında Jack London, John Steinbeck (Con Ştaynbek) bu akımın başlıca temsilcileridir. Türk edebiyatında bu anlayışla eser veren sanatçılar eserlerinde köy yaşamındaki sorunları, toprak kavgalarını, ağa-köylü çatışmasını; köyden kente göçün neden olduğu sorunları, kentlerde yaşayan işçilerin, emekçilerin yaşam mücadelelerini ele aldılar. Nâzım Hikmet, Ercüment Behzat Lav, Sadri Ertem, Sabahattin Ali, Reşat Enis Aygen, Kemal Tahir, Orhan Kemal, Fakir Baykurt, Kemal Bilbaşar, Samim Kocagöz bu akımın Türk edebiyatındaki başlıca temsilcileridir.

Bu parçada hangi hikâye anlayışı üzerinde durulmaktadır?

- A) Bireyin iç dünyasını esas alan
- B) Millî-dinî duyguyu yansıtan
- C) Toplumcu gerçekçi
- D) Postmodernist yaklaşım
- E) Duygu ve hayale önem veren

16. Bilge Karasu, İstanbul’da doğmuştur. Şişli Terakki Lisesini bitiren sanatçı İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümünde öğrenim görmüş; Basın-Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğünde, Ankara Radyosu Dış Yayınlar Bölümünde görev yapmıştır. Hacettepe Üniversitesinde öğretim üyesi olarak çalışan sanatçı çeşitli yayınevlerinde çevirmenlik görevinde de bulunmuştur. Hikâye, roman, deneme türünde eserler veren sanatçı; farklı biçim, teknik ve içerikte eserler ortaya koymuştur. Çalışmalarıyla çeşitli ödüllere de layık görülmüştür. Modern toplumsal yapı içinde yalnızlaşan ve iç dünyasına yaptığı yolculukla yaşamı, dünyayı anlamaya çalışan bireyi eserlerinde felsefi bir derinlikle ele alan sanatçı; ölüm, korku, yalnızlık, gibi kavramlar üzerinden bireyin iç dünyasını imgesel bir anlatımla yansıtmıştır.

Bu parçada Bilge Karasu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değilmiştir?

- A) Nerelerde eğitim gördüğüne
- B) Hangi görevlerde bulunduğuna
- C) Ne tür eserler verdiğine
- D) Hangi türde ün kazandığına
- E) Edebî anlayışının ne olduğuna

Adı - Soyadı :
Sınıfı :
Numarası :
Çözüm Süresi :

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

2.
DENEME

DİKKAT: Bu bölümde cevaplayacağınız toplam soru sayısı 16'dır.

1. Aşağıdaki parçalardan hangisi edebiyatın toplum sorunlarını dile getirdiği gerçeğine örnek gösterilemez?

- A) Abdi Ağa, Çukurova Dikenlidüzü'ndeki beş köyün ağasıdır. İnce Memed bu köylerden birinden, Değirmenoluk köyünden dul bir kadının oğludur. Abdi Ağa'nın dayağından ve onun tarlalarındaki çakır dikenlerden bıkan küçük Memed, annesine de söylemeden komşu köye kaçar. Anasını yalnız bıraktığına üzülüp ona haber gönderir. Bu haberi ağa da duyar, İnce Memed'i köye getirir. Onları cezalandırmak için ürünlerinin dörtte üçünü alır. Ağanın tüm köylülere çektiği sıkıntılar artarak devam eder. Onlar da çok sıkıntı çekerler.
- B) İstanbul'un gecekondu mahalleleri, yoksunluğu ve yoksulluğu en iyi tarif eden yerlerdir. Sabahın erken saatinde fabrika yoluna giden insanların titreyen bakışları, soluk ve bakımsız tenler bizi bize anlatan fotoğraflardır. Her yeni gün yeni bir emek serüvenine yelken açar. Fabrikanın çarkları arasında gürültüden kulakları şişmiş tonlarca genç yaşlı insan paydos ile birlikte evlerinin yolunu tutar. Bu yolculuk içerisinde insanların bir karın doyurma, bir gelecek kaygısı, bir yaşam kaygısı yok olur gider. Çözüm mü vardır bilinmez ama dert hiç bitmez.
- C) Yalak köylüleri, bu sene Çukurova'da yeterince pamuk toplayamaz ve bundan dolayı Bakkal Adil Efendi'ye borçlarını ödeyemez. Koca Halil ise pamuk zamanını geç haber verdiği için köylü tarafından öldürüleceğinden korkar. Ancak köylü onu önemsemeyince gururuna yediremez ve köyü terk eder. Köylü, Adil Efendi'ye borçludur. Bu sene borçları ödeyemeyecekleri için eşyaları alınmasın diye köylüler değerli eşyalarını toprağa gömerler.
- D) Mamidefendi Anadolu'da öğretmendir. Okuduğu makale ve hikâyelerden; insanların, günlük hayatlarında çektikleri onlarca sıkıntıyı ispatlamak için gördüğü ve yaşadığı olayları yazmaya karar verir. Herkes bir odada yer, uyur, oturur. Bu nedenle Mamidefendi, herkes uyuduktan sonra her zaman iki dizinin üzerine koyduğu defterle yazmaya çalışır. Kış, Anadolu insanının en zor mevsimdir. Yaşadıkları bölgede toprak çok verimli olmadığı için insanlar kış için mahsullerine doyamazlar.
- E) C., annesini küçük yaşta kaybedip teyzesinin yanında büyür. Anne sevgisinin eksikliğini, hayatına girdiği kadınlarda aramaya başlar. C., ailesinden kalan gelirlerle kahvehanelerde, restoranlarda; kitap okuyarak; yürüyüşlere çıkarak kısacası "aylak"lık yaparak geçirir günlerini. Bir gün ressam arkadaş Sadık'ın atölyesine gider ve bir resim için ona modellik yapar. Zor bir karakter olan C., resimdeki bir detaydan rahatsız olur ve artık atölyeye gitmeme kararı alır.

2. XIX. yüzyılda ortaya çıkan bu akım, pozitivizmin bir koşulu olarak gözleme büyük değer vermiştir. İnsanın duygularının onu aldatacağı savunulmuş, görülenin olduğu gibi verilmesinin gerekliliği üzerinde durulmuştur. "Roman dediğin, bir uzun yol üzerinde gezdirilen aynadır." görüşüyle gerçeğe verilen değer anlatılır. Edebiyatta konular gerçek hayattan alınırken eserlerde çevre betimlemelerine geniş yer verilmiş, toplumun içinde var olduğu koşullar olduğu gibi aktarılmıştır. Roman ve hikâyede etkili olan akım içerisinde sanatçılar "sanat için sanat" anlayışını benimsemiş ve eserlerde kişiliklerini gizlemişlerdir.

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi bu parçada sözü edilen edebiyat akımının etkisinde yazılmamıştır?

- A) *Suç ve Ceza* (Fyodor Dostoyevski)
B) *Gazap Üzümleri* (John Steinbeck)
C) *Madam Bovary* (Gustave Flaubert)
D) *Savaş ve Barış* (Tolstoy)
E) *Sefiller* (Victor Hugo)

3. I. Kendisiyle barışık bir insandı, karamsar bir düşünce içerisine hiç girmezdi.
II. Pastoral şiir; insanın zihninde resim çizen, ona güzel tınılar yaşatan şiirdir.
III. Düşünmeyi öğrenmek, kavramları öğrenmek ile başlayan bir süreçtir.
IV. Daha yeniyim, acemiyim, daha hiç açılmamış bir kitap sayfasıyım ben.
V. Şehirler, uzun uzun sokaklar, caddeler üzerinde yürümek istiyorum.

Numaralanmış cümleler virgülün kullanımı bakımından eşleştirilirse hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Günler süren yolculuktan sonra bu uzun yolculuğa yeni bir soluk katmak nasıl bir duygu acaba? (II) Şimdi içindeki çocuk, haykırsa yorgunluğunu ve bitmeyen enerjisini. (III) Sen hiç bunca yolculuğun sonunda mutlu olmadın mı, hiç kimsenin sesini duymadığın uçsuz bucaksız yerlere gitmedin mi? (IV) Aslında benden önce o gitse, belki de kendimi daha iyi hissedecektim. (V) Şimdi düşlerimde yeşil ağaçlar, deniz, kuş cıvıltıları...

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Cumhuriyetin ilk yıllarında çeşitli hikâye yazarları da bu yılların değişim ve dönüşümünü eserlerine yansıtmıştır. Türk hikâyeciliğinin Millî Edebiyat sonrası gelişimi bu dönemde önemli bir aşama kaydetmiştir. Bu alanda bazı öyküler okuyucuda derin izler bırakmıştır. Örneğin Sadri Ertem, *Bacayı İndir Bacayı Kaldır* eserinde köy

I

yaşamını, köylünün sorunlarını toplumcu gerçekçi bir yaklaşımla ele almıştır. Memduh Şevket Esendal *Otlakçı* eserinde devlet dairesinde görev yapan bir sicil

II

amirinin yüzünü bir mendille örtüp uyuklarken kurduğu hayali anlatır. Sabahattin Ali *Değirmen* eserinde bir

III

çingenenin aşkını okuyucu ile buluşturur. Sait Faik ise *Son Kuşlar* eserinde balıkçı öykülerini içtenlikle anlatır,

IV

yine *Lüzumsuz Adam* eserinde de arkadaşlarından

V

uzaklaşan bir adamı konu edinir.

Bu parçada numaralanmış eserlerden hangisi yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Ek olan “-ki” kendinden önceki sözcükle bitişik yazılır ve ünlü uyumuna uymaz. Bağlaç olan “ki” ise farklı bir sözcüktür ve ayrı yazılır.

Buna göre,

- I Bir atasözü derki: “Elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde bulunmaz.”
II. Gerçekten senin ki kadar güzel ve insana iyi gelen bir dize ile karşılaşmadım.
III. Şu bir gerçek ki onun aştığı sorunları on kişi el ele verip aşmakta zorlanır.
IV. Benim her kitaplığım sanat eseridir, birinden öteki rafa tek kitap aktarmam.

cümlelerinden hangilerinde “ki”nin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Tarihin en ulaşılmaz derinliklerine inerek gece gündüz çalışan sanatçılar, tarihimizi bize öğretiyorlar.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı, aşağıdaki-lerin hangisinde verilmiştir?

- A) Özne – belirtili nesne – zarf tümlecisi – yer tamlayıcısı (dolaylı tümleş) – yüklem
B) Özne – belirtisiz nesne – yer tamlayıcısı (dolaylı tümleş) – yüklem
C) Özne – belirtili nesne – yer tamlayıcısı (dolaylı tümleş) – yüklem
D) Yer tamlayıcısı (dolaylı tümleş) – belirtili nesne – özne – yüklem
E) Zarf tümlecisi – zarf tümlecisi – özne – belirtili nesne – yüklem

8. Öykülerinde kadın sorunu, Kurtuluş Savaşı öncesi yaşanan çaresizlik, Batı özentiliği, düzen insanları, çok evlilik sorunu gibi konular işlemiştir. Türk edebiyatında Çehov tarzı durum öykücülüğünün önemli temsilcilerinden biridir. Ele aldığı konuları sade bir dille aktarmıştır. *Temiz Sevgiler, Ev Ona Yakıştı, Mendil Altında, İhtiyar Çilingir* önemli hikâyelerinden bazılarıdır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada tanıtılan sanatçıya aittir?

- A) *Ekmek Kavgası* B) *Göl İnsanları*
C) *Sarı Sıcak* D) *Sırça Köşk*
E) *Otlakçı*

9. I. Her zaman Ankara'nın çeşitli sokaklarında uzun uzun düşündüm.
II. Gençliğinin ilk yıllarında şiir kitaplarını kitaplığından ayırmazdı.
III. Sadece roman yazan sanatçılar, cümleleri birbirine iyi bağlarlar.
IV. Zamanın özelliklerini kavrayanlar, edebiyatı yabana atmazlar.
V. Geçen kış, yoğun kar yağışından kapanan yollarda biraz yürüdüm.

Numaralanmış cümlelerin hangileri öge dizilişi bakımından aynıdır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

10. Üç yanı denizlerle çevrili güzel ülkemizde, elbette ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "dolaylı tümleç - zarf tümleci - özne - yüklem" şeklinde olur?

- A) yüz binlerce mutlu, sıhhatli, şen, dört başı mamur çocuk var.
B) güzel güneşli günleri sevinçle ve mutlulukla karşılayacağız.
C) tüm kötü anları geride bırakacak olan bir irade olacağız.
D) kara bulutları arkamıza alarak kollarımızı gökyüzüne açacağız.
E) ve her an her şeyin tadını çıkaracağız ve hep mutlu olacağız.

11. Yeşil, uzun, biraz uçlara doğru kıvrımlı ve ucsuz bucaksız ağaçlarla çevrili bir yoldu burası.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi bu cümle ile aynıdır?

- A) Geldi, herkesi kendine hayran bıraktığı bir akşam vakti buraya.
B) Büyük, ihtişamlı ve esrarengiz bir olay örgüsüyle giriş yapıyordu.
C) Sancılı, sarsıcı, herkesi hayran bırakan bir şiirdi Kuvayimilliyeye.
D) Herkes, kendine kalıcı bir eser bırakmak için çaba sarf ediyor.
E) Aklındaki bazı soruları soracak eğer cevap alırsa rahatlayacaktı.

12. (I) Organizmayı oluşturan hücrenin canlılığı; yapısındaki atom, iyon ve moleküllerin eksiksiz bir şekilde düzenlenmesine bağlıdır. (II) Atom, iyon ve moleküllerin varlığı; canlılığı temsil etmek için yeterli değildir. (III) Bunlar cansız varlıkların da temel birimidir. (IV) Canlıların cansız varlıklardan ayırt edilebilmesi hücrel organizasyona bağlıdır. (V) Yani atom, iyon ve moleküller arasındaki etkileşimler sayesinde canlılık kavramı ortaya çıkar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlelerin öge dizilişi “özne – dolaylı tümleç – yüklem” şeklindedir.
B) II. cümlelerin öge dizilişi “özne – zarf tümleci – yüklem” şeklindedir.
C) III. cümlelerin öge dizilişi “özne – yüklem” şeklindedir.
D) IV. cümlelerin öge dizilişi “özne – dolaylı tümleç – yüklem” şeklindedir.
E) V. cümlelerin öge dizilişi “özne – belirtili nesne – yüklem” şeklindedir.

13. (I) IV. yüzyılın başlarında Roma İmparatorluğu’nun sınırları dışında yaşayan German kavimleri, geçim kaynaklarının yetersizliği nedeniyle güneye Roma İmparatorluğu’nun Ren-Tuna nehirleri hattındaki sınırlarına yığılmıştır. (II) Roma İmparatorluğu ise sınırlarını bu kavimlerden korumak için siyasi ve askerî mücadeleye başlamıştır. (III) Diğer taraftan Hun Türkleri, batıya doğru harekete geçtiklerinde önlerine çıkan ve Romalılarca barbar olarak nitelendirilen kavimleri batıya doğru sürükleyerek onları yerlerinden çıkarmıştır. (IV) Hunlardan kaçan bu kavimler, Roma sınırlarına yığılmış başka kavimleri domino taşı etkisiyle iterek 376 yılında kitleler hâlinde Roma İmparatorluğu topraklarına girmiştir. (V) Tarihteki bu büyük nüfus hareketine “Kavimler Göçü” denir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde vurgulanan öge dolaylı tümleç değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. (I) Bilinçaltı, bilincin yönetmediği eylem ve etkinlikleri belirleyen bölgedir. (II) Bilinçaltı; soluk alıp vermek, biriyle konuşurken aynı anda resim çizmek gibi otomatik süreçleri yönetir. (III) Farkına varılmayan, bastırılan ilkel istekler ve korkular; bu alanda sağlıklı bir şekilde bulunur. (IV) Günlük hayatta dikkatinizi çekmeyen birçok uyaran, bu alanda depolanır ve biriktirilir. (V) Belirli bir anda bilinçte bulunmayan, kolaylıkla anımsanıp hemen bilince çağrılabilen anı ve yaşantıların bulunduğu yer ise bilinç öncesidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi “özne – dolaylı tümleç – zarf tümleci – yüklem” biçimindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. “Geleneksel zekâ kuramcıları; tekil, sabit, sayısal ve gerçek yaşamdan soyutlanan bir zekâyı ele alırlar.”
cümlesiyle,

- I. Kuramcıları; insanların var olan yeteneklerini ve potansiyellerini saptamayı amaçlar.
II. Çağdaş zekâ kuramcıları; zekânın çoğul ve geliştirilebilir bir niteliğe sahip olduğunu vurgular.
III. Birçok kuramcı, bireyin gizli güçlerini ve başarılı olma potansiyelini ortaya çıkarmak için uğraşır.

cümlelerinden hangileri öğelerinin dizilişi bakımından özdeştir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. Felsefi okuryazarlık, felsefenin temel terim ve bakış açılarıyla ilgili yeterli donanım gerektirir.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı, aşağıdaki-lerin hangisinde verilmiştir?

- A) Belirtili nesne – yer tamlayıcısı – yüklem
B) Özne – belirtisiz nesne – yüklem
C) Özne – belirtili nesne – yüklem
D) Belirtili nesne – özne – yüklem
E) Zarf tümleci – özne – yüklem

Adı - Soyadı :
Sınıfı :
Numarası :
Çözüm Süresi :

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

3.
DENEME

DİKKAT: Bu bölümde cevaplayacağınız toplam soru sayısı 16'dır.

1. Hikâye, roman veya şiiri okurken sanatsal bir kaygı güderiz. Bu sanatsal kaygının yanında ise birtakım isteklerimiz de vardır. O eserlerde; kendimizi, etrafımızı, her sabah kalktığımızdaki evimizi, arkadaşımızı da görmek isteriz. Her gün ne ile ilgileniyorsak, vaktimizi ne ile harcıyorsak okuduğumuz eserde de onlara tanıklık etmek isteriz. O eserler hayatla buluştukça bizi yansıtır ve etkiler. Eserin gücü de buradan gelir. Her gün karşılaştığımız ve deneyimlediğimiz anları bize fark ettiren, onları inci gibi işleyen yazar bize kendini sevdirebilir.

Bu parçada edebiyatın aşağıdakilerin hangisiyle olan ilişkisi üzerinde durulmuştur?

- A) Felsefi yaklaşımlarla
B) Günlük hayatla
C) Farklı kültürlerle
D) Sanat akımlarıyla
E) Geleneksel anlayışla

2. (I) İnternet, kentli insanı özellikle ona akşamüzeri çöken yalnızlığından kurtarır ve onu sosyalleştirir. (II) Başka insanlar ve bambaşka hayatlar tanımasını sağlar ve ona el ele vermiş renkli hayatlar sunar. (III) Son derece popüler insanları takip ederek onlar gibi davranmak ve onları taklit etmek de kişiyi rahatlatır. (IV) Sanal âlemden oynanan çevrimiçi oyunlar, kişiyi günlük sıkıntılarından ve rahatsız olunan durumlardan uzaklaştırır. (V) Sosyal medyadaki etkin ve canlı görünen tüketim kültürünü körükleyen akış, insanların hayatında çok büyük zaman kaybına yol açar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Onun farklı ve ince bir zihin dünyası vardı. Kütüphanesine aşırı önem verirdi. Sahafları iyi bilir, hangi sahafta

I

hangi kitap var iyi takip ederdi. Roman almayı çok sevdi, dergi ve şiir kitabı almayı da ihmal etmezdi.

II

Kitapların ilk baskısını bulmayı çok sever, aldığı her

III

kitabı bana da anlatırdı. Aklında kalan kitapların olduğu yerleri bana söyleyip git, derdi. Geçen hafta gitmiş

IV

birlikte kitap alışverişine, farklı bir aktivite oldu benim

V

için de.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangisi farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Eserlerinde çok sevdiği Bodrum'un eski isminden birini takma isim olarak kullandı. Osmanlı zamanından devlet yöneticisi olan Şakir Paşa'nın oğludur. Çocukluğu, babasının görev yeri olan Atina'da geçmiştir. Çeşitli dergilerde yazılar yazmış ve karikatürler de çizmiştir. Sanatçı, farklı şehirlerde yaşamış olsa da çok sevdiği Bodrum'a yerleşmiş ve eserlerinde bu yöreden sık bahsetmiştir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada tanıtılan sanatçıya ait değildir?

- A) *Denizin Çağırışı*
B) *Gülen Ada*
C) *Gençlik Denizlerinde*
D) *Ege'nin Dibi*
E) *Merhaba Akdeniz*

5. Yağmurun insanın zihnini dinlendirdiği bu eski zamanlarda, köhnemiş ve sararmış bu derme çatma yapının altını keşfetmişti sokak satıcıları.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Yer tamlayıcısı (dolaylı tümleş) – belirtili nesne – yüklem – özne
 B) Zarf tümleci – belirtili nesne – yüklem – özne
 C) Yer tamlayıcısı (dolaylı tümleş) – belirtisiz nesne – yüklem – özne
 D) Zarf tümleci – belirtisiz nesne – yüklem – özne
 E) Yer tamlayıcısı (dolaylı tümleş) – belirtisiz nesne – özne – yüklem

6. (I) Fizik, mühendislik, tıp vb. birçok araştırma alanı teknolojinin alt yapısını kullanır. (II) Fizik de teknolojinin ana taşlarından biri olarak birçok alanda kendini gösterir. (III) Havacılık ve uzay alanında yaşanan gelişmeler, uyduların yörüngeye yerleşmesi, astronomi alanındaki keşifler, evrenin oluşumu ve geçirdiği süreçler, uzay, galaksiler ve kara delikler; fiziğin önemli etkinlikleridir. (IV) Tıpta kullanılan Nükleer Manyetik Rezonans (NMR) görüntüleme tekniği fizik araştırma çalışmalarının ürüne dönüşmüş hâlidir her zaman. (V) Adli tıp alanında delillerin analiz yöntemleri geliştirilirken fizik ilkelerinden yararlanılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi “özne – yüklem”den oluşmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Modern kara yolları, 19. yüzyılda İngiltere’de yapılar zamanla tüm dünyaya yayılmıştır. (II) Sanayi Devrimi sayesinde demir yollarının gelişmesiyle önemini kaybeden kara yolları, 19. yüzyılın sonlarına doğru motorlu araçların icadı ve yol yapım tekniklerinin gelişmesiyle tekrar önem kazanmıştır. (III) Günümüzde kara yolları sayesinde diğer ulaşım araçlarıyla ulaşamayan pek çok noktaya ulaşma imkânı bulunuyor. (IV) Günümüz dünyasında kullanılan kara yollarının uzunluğu ve kalitesi teknoloji ile birlikte artmıştır. (V) Kara yolu ağının sık ve gelişmiş olduğu yerlerde nüfus yoğun ve şehirleşme oranı da yüksektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde vurgu yüklenmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Gazeteci:** Tanzimat Dönemi’nde şiirde yaşanan gelişmeler, tüm şairler tarafından kabul gördü mü?

Edebiyatçı: Tabii ki böyle bir şey mümkün olmadı. Her dönem olduğu gibi bu dönemde de şairler arasında sert tartışmaların gerçekleştiğini söyleyebiliriz.

Gazeteci: Bu tartışmalar hangi sanatçılar arasında gerçekleşti?

Edebiyatçı: Bu tartışmalar, dönemin önemli şairleri ---- arasında gerçekleşmiştir.

Bu diyalogda boş bırakılan yere;

- I. Namık Kemal ile Ziya Paşa,
 II. Muallim Naci ile Recaizade Mahmut Ekrem,
 III. Şinasi ile Ahmet Mithat Efendi

sanatçılarından hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

9. Tanzimat Dönemi şiirinde divan edebiyatının biçim özellikleri devam ettirilmiş ancak içerik olarak Batı edebiyatının etkisiyle çeşitli yeni kavramlar bu dönemde sıklıkla kullanılmıştır.

Buna göre,

- I. Vücûdun kim hamir-i mâyesi hâk-i vatandandır
Ne gâm râh-ı vâta hak olursa cevri ü mihnetten
- II. Beni candan usandırdı cefâdan yâr usanmaz mı
Felekler yandı âhımdan murâdım şem'i yanmaz mı
- III. Ne efsunkâr imişsin ah ey didâr-ı hürriyet
Esîr-i aşkın olduk gerçi kurtulduk esaretten

beyitlerinden hangileri içerik özellikleri itibarıyla Tanzimat Dönemi şiirine ait olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. Ziya Paşa'ya şiirlerinde lirizm ve felsefi söylemi iç içe

I

geçirmiş ve ince anlamlı bir çizgiyle tam tersi kolay yaklaşımları işlediği için "Tezâtîl Şairi" de denmiştir.

II

Şiirde yenilik dendiğinde akla ilk gelen sanatçılardan olmuş ve "Şair-i Âzam" olarak tanınmıştır. Edebî

III

anlayışı "sanat için sanat" olan sanatçı, şiirlerinde

IV

genellikle tabiat, ölüm, evren gibi konuları

V

derinlemesine işlemiştir.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Edebiyat öğretmeni Recaizade Mahmut Ekrem'in de etkisiyle Batılı sanat anlayışını benimsemiştir. Şiirde dize ve beyit hâkimiyetini kıran sanatçı genellikle serbest müstezat biçimini kullanmıştır. Aruz ölçüsünü Türkçeye başarıyla uygulayan sanatçı; şiirlerinde parnasizmin etkisiyle biçim mükemmelliği, sembolizmin etkisiyle müzikalite görülür. Aynı zamanda resim sanatı ile de uğraşan sanatçı, şiirlerindeki betimlemeler bir tabloyu andırır. Oğlu Haluk'ta sembolize ettiği ideal gençlik için şiirler yazan şair, ömrünün son yıllarında çocuklar için hece ölçüsüyle şiirler yazmıştır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cenap Şahabettin
B) Tefik Fikret
C) Ahmet Şuayip
D) Hüseyin Suat Yalçın
E) Muallim Naci

12. • Servetifünun dergisinde 1910'da bir bildiri yayımlayarak kendilerini kamuoyuna duyuran bir edebiyat topluluğudur.
• Edebiyatımızda bildiri yayımlayan ilk topluluktur.
• Bu dönemin sanatçıları, edebiyatta ve şiirde yenilik yapmayı amaçlamıştır.
• "Sanat şahsi ve muhteremdir." Görüşü savunulmuştur.
• Sanatçılar, Batı edebiyatı ve özellikle Fransız edebiyatı etkisindedir.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi maddeler hâlinde tanıtılan dönemin temsilcilerindendir?

- A) Namık Kemal
B) Ahmet Haşim
C) Cenap Şahabettin
D) Tefik Fikret
E) Muallim Naci

13. Servetifünun Dönemi'nde şiirde Batı etkisinin yoğun olarak görüldüğü bir edebî dönemdir. Bu dönemin önemli sanatçıları Fransız edebiyatından Türk edebiyatına geçen ----, ----, ---- ve ---- nazım şekillerini şiirlerinde kullanarak eserler vermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki nazım şekillerinden hangisi getirilemez?

- A) sone B) terzarima C) triyole
D) müstezat E) balat

14. Saf şiir (öz şiir); bir mesaj verme kaygısından uzak, amacı sadece estetik (güzellik) olan şiirdir. Öğretici değildir, hikâye unsuru barındırmaz, genellikle bireysel temaları işler. Saf şiirde ses ve söz, şiir oluşturma özelliğinde birleşir. Şiirde çağırışım esas alınır ve aşk, ruh, ölüm gibi bireysel konular üzerinde durulur.

Bu bilgilere göre aşağıdaki şiirlerden hangisi saf şiir anlayışı ile kaleme alınmıştır?

- A) Sular sarardı yüzün perde perde solmakta
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta
Eğilmiş arza, kanar, muttasıl kanar güller
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller
Sular mı yandı, neden tunca benziyor mermer
- B) Ey parlak ay! Işığın saç, yolcuların gözüne
O yerdeki kötü gece gizlemiştir mezarım
Ey yolcular! Beni sorun, milletimin özüne
O gündeki bir zelzele düzlemiştir mezarım
- C) Başka sanat bilmeyiz, karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz
- D) Babamdan kalma kır atım benim
Babamdan kalma devletim benim
Eğer atım sende erlik var ise
Şu kale babını aşmak isterim
- E) Allah adın her kim ol evvel ana
Her işi âsân ide Allah ana
Allah adı olsa her işin öni
Hergiz ebter olmaya anun sonı

15. Sen raksına dalarken için titrer derinden
Çiçekli bir sahnede bir beyaz kelebeğin
Bizim de kalbimizi kımıldatır yerinden
Toprağa diz vuruşu dağ gibi bir zeybeğin

Fırtınayı andıran orkestra sesleri
Bir ürperiş getirir senin sinirlerine
Istırap çekenlerin acıklı nefesleri
Bizde geçer en hazin bir mûsikî yerine

Bu dörtlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açık, sade ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
B) Hece ölçüsü ve dörtlüklerle oluşturulmuştur.
C) "Sanat için sanat" anlayışı söz konusudur.
D) Folklorik unsurlara yer verilmiştir.
E) Anadolu kültüründen bahsedilmektedir.

16. Yahya Kemal, Millî Edebiyat Dönemi içerisinde farklı ve bireysel bir yol izleyen bağımsız sanatçılardan birisidir. Onun şiirlerinde klasik Türk şiiri ve Batı şiirinin iç içe geçirilerek kendine has bir sanat anlayışıyla işlendiğini görürüz. Şiirde biçime önem veren sanatçı biçim kusursuzluğu konusunda oldukça titizdir. İstanbul'a hayranlığı ile bilinen Yahya Kemal, divan edebiyatı sanatçısı Nedim'den sonra en çok İstanbul'u konu edinen sanatçıdır. Bu sebeple İstanbul şairi olarak tanınmıştır. Yahya Kemal'in, ---- eserinde divan şiiri şekil ve söyleyişi hâkimdir; ---- eserinde ise günümüz Türkçesiyle kaleme aldığı yapı ve tarz olarak yeni şiirlerini aktarmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Yeni Hayat – Geçtiğim Yol*
B) *Eski Şiirin Rüzgârıyla - Kendi Gök Kubbemiz*
C) *Han Duvarları – Piyale*
D) *Serabı Ömrüm – Cenge Giderken*
E) *Tan Sesleri – Zafer Yolunda*

Adı - Soyadı :
Sınıfı :
Numarası :
Çözüm Süresi :

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

4.
DENEME

DİKKAT: Bu bölümde cevaplayacağınız toplam soru sayısı 16'dır.

1. Gürültüler arasında
Dan... Dan...
Gelir bir ses uzaktan
Makinenin gürültüsü
Pistonun gümbürtüsü
Piston... Ton... Ton... Ton...
Piston... Pis... Ton...

Bu dizelerde Filippo Tommaso Marinetti'nin "makineler, piston" seslerini şiire taşıması aşağıdaki edebî akımların hangisi ile ilişkilidir?

- A) Empresyonizm
B) Fütürizm
C) Egzistansiyalizm
D) Sembolizm
E) Empresyonizm

2. I. Ben, suyum kazandım da içtim
Ekmeğimi böldüm de yedim
II. Alkış duydum, ihanet gördüm
Sesim de oldu sessizliğim de
III. Sen de başını alıp gitme ne olur
Ne olur tut ellerimi
IV. Güneş de demlerim senin çayını
Yüreğimden süzer öyle veririm
V. Sinem de gizli yarımı kimse bilmiyor
Hiçbir garip şu yarama merhem olmuyor

Numaralanmış dizelerin hangilerinde "de/da"nın yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) III ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

3. Kaliforniya'da doğan Steinbeck (I) Stanford Üniversitesinden mezun dahi olamayacak kadar başarısız bir eğitim hayatı geçirmiştir. İşçi olarak çalıştığı dönemde hayata dair edindiği bilgi ve tecrübelerini romanlarına uyarlamıştır. Beğenilen ilk eseri (II) Amerika'daki Meksikalıların anlattığı *Yukarı Mahalle* romanıdır. 1930'lu yıllarda işçilerin yaşamına dair doğalcı romanlarla ünlenen Steinbeck'in en önemli eseri *Gazap Üzümleri* romanıdır. 1962'de Nobel Edebiyat Ödülü'nü alan yazarın birçok eseri beyaz perdeye uyarlanmış (III) sinema izleyicileri tarafından çok beğenilmiştir. II. Dünya Savaşı sırasında daha çok ideolojik eserler veren yazar (IV) savaş sonrasında duygusal ve eğlendirici eserlere yönelmiş (V) evrensel bir yazar olarak tüm dünyada tanınmıştır.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmiştir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

4. I. Genel olarak olay hikâyeciliği tercih edilmiş ancak durum hikâyeciliğinin de örneklerine rastlanmaktadır.
II. Bu dönem hikâyelerinde sanatın toplum üzerinde çeşitli görev ve sorumlulukları olduğu düşünülmüştür.
III. Bireyin yalnızlaşması ve toplum içerisinde bireyin kendini bulamaması, en çok işlenen konular arasındadır.
IV. Gerçekçi bakış önem kazanmış ve sanatçılar eserlerinde gözleme önem vermiştir.
V. Geleneksel hikâyeciliğin yanında küçürek hikâye örneklerine de ağırlık verilmiştir.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde 1923-1940 Dönemi hikâyesiyle ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) I ve III
B) II ve III
C) III ve IV
D) III ve V
E) IV ve V